

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **soroki, četrtkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jeden mesec f. 30, izven Avstrije f. 1,40
za tri meseca . . . 2,60 . . . 4.—
za pol leta . . . 5.— . . . 10.—
za vse leto . . . 10.— . . . 16.—
Na naročbo brez prilozene naročnine se
za jednje ozira.

Posemne številke so dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 avt.,
v Gorici po 25 avt. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 20 avt., v Gorici 4 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Ali res zaslužimo toliko sovražta?

Tako smo se povpraševali opetovanje
ravno minilo dni. S tem smo se vendar tako
zagroblili mi Slovani, da nas tako grozno
sovražijo? Ali jemljemo pravice drugim na-
rodostim, ali kramimo njih svobodo, ali top-
tamo s nogami človeško čutstvo, ali smo
morda uporniki, nevarni državi in človeškemu
redu, ali smo celo krvolodniki, ki hočemo
zaneti plamen vseobče evropske vojske?
Kje, kje so naši grehi, kje so naši zlobni na-
meni? Nikjer jih ni! Oditajo nam pač vse
to naši mnogohrojni nasprotniki, ali osramo-
čeni ostanejo vsikdar, kadar jih pozivljamo,
da nam dokažejo svoja obrekovanja, sumni-
čenja in podikanja.

A kaj se brigajo naši nasprotniki za do-
kaze, kaj je njim do resnice? Oni vedo do-
bro, da mi Slovani ne zaslužimo njihovega
sovražja, oni vedo dobro, da smo krotke,
miroljubne hrave, oni vedo slednjé: da v
svoji poniknosti raje samsi trpimo krivico,
nego da bi žallili svojega soseda. In ravno v
tej okolnosti tudi odgovor na vprašanje: za-
kaj nas toliko sovražijo v sedanji
dobi? Naša poniknost, krotkost
in popustljivost značijo vso našo
nesrečo.

Zanajšajod se na našo pohlevnost bili so
drugi gospodovalni narodi prepričani, da se
Slovanstvo nikdar vedo ne dvigne iz groba
narodnega mrtvila, da je Slovanstvu usojena
uloga učenjatelja za vse čase in da so se
Slovani že davno spoprijaznili s to svojo
usodo.

Sovražnik jo postavil svoje teško stopalo
na naš mehki tlinik in ni niti mislil na
to, da bi kedaj že utegnili prti časi, ko bode
moral umakniti svoje stopalo. Jas po konci,
Slovans ob tleh — to razmerje se je videlo
našim nasprotnikom tako naravno, da se je
med njimi globoko ukoreninila misel, da dru-
gade ne more biti.

Ako pomislimo, da smo vse po božji po-
dobi ustvarjeni, je bilo opisano razmerje med
nami in drugimi nič vedo vrednimi toda od-
ločnejšimi in brez obzirjejšimi na-
rodi, nečloveško in protivno božjim zakonom
in volji našega Stvarnika; ali naši na-
sprotniki so se brezpogojo udali menenju,
da so si v dolgi dobi našega spanja in naše
nesavnosti pripovedovali pravico, da so oni na
vrhu, mi pa pod njimi.

Taka je bila sladka in prijetna vera go-
spodovalnih narodov naših sosedov. Iz teh
sladkih sanj probudili smo jih Slovani, sicer
mirno in brez repota, ali probudili smo jih.
Zato nas sovražijo. „Podlaga tujčevi peti-
jela so je gibati, odvakanila je, polagoma in
prizanesljivo sicer, tujčevi peto na stran, na tleh

leželi „tlakčan“ jel se je dvigati in dvigniti
se raz tla je menil: tudi jas hočem ži-
veti človeka dostojučno življenje.

Zato nas sovražijo. Svoj ard izbirajo na
nas, ker smo jih probudili iz sladkih sanj v
manj prijetno realnost. Sanje o slovanski
sušnosti so pri kraji in gospodovalni narodi
bodo morali računati odslej z dejstvom, da
se je razmerje med nami in njimi premenilo
temeljito. To jih peče, to jih boli, to vabu-
ja njih ard.

Po tej premembri nastali so takovani
„narodni boji“. A ti narodni prepiri niso
drugo nego boji za gospodarstvo in nasilje
na jedni strani — in boj za pravico, za
jednakopravnost, za človečanstvo in svobodo na drugi strani.
Taka je „genesis“, tak je izvir in podatek
sedanjih narodnih bojev, ako presojammo isto
z našega slovenskega stališča. In ako naši
odkriti in skrivni neprijatelji svetohilinski za-
vijajo svoje oči, češ: kaj je bilo treba teh
bojev in prepričaj? I moramo jim reči, da so
hinavei, ker bi bilinjeno „miroljubivost“
radi prikrivali in ščitili — stare krivice.
Res je sicer, da smo mi Slovani izvali ta
boj — a ga nismo izvali in sovražta ali
poželenja po tuji lasti, ampak ugolj vseled
tega, ker hočemo živeti človeka dostojučno
življenje, in ker vemo, da božja Pravica ne
dopušča, da bi na zemlji trpeli — učnji
In blažen oni trenutek, ko se je unela v nas
iskra zavesti, da je tudi nam prisoten prostor
med boriloi za človeško kulturo.

Naš boj je torej vvišen, svrha nam je
implementa in orodje v naših rokah je čisto:
za prosvoj, jednakost in svobodo! Je nato
geslo. In vedar nas sovražijo. Kako krividno
je vendar to sovražto? Ali jim nismo tlá-
čarili odslej?

Ali niso oni naši — dolžniki? In
kaj hodejo že več, ko jim radi odpuščamo
vse dosedanje krivice, ko niti ne mislimo
na to, da bi jim vracali s isto mero, s kojo
so oni merili nam, ko ne zahtevamo druga-
gega, kakor da nas puste pri miru, da svojo
lastno modjo popolnimo, kar smo samudili
tekem stoletij, da se dvignemo, sebi v sredo
in nikomur za nesrečo.

Mi Slovani smo se vzbudili do novega
življenja, osigurati si hočemo svoje náročno
in kulturno življenje; stopili smo v arena,
da se udeležimo tekmovanja na polju pro-
stote in človekoljubja. Ali zaslužimo
torej toliko sovražja? Mi Slovani
smo prěk in prěk bogaboječ národ; vse naše
čutstvo preveja duh krščanstva, duh
ljubesni in duh nemiljenja; in pretrpeli smo
toliko krivice, da niti ne bi mogli sahvati,
da bodi krivica komur si bodi. Ali zaslu-
žuje mo po takem res toliko so-
vražja? — Mi dajemo Bogu, kar je

ske butice, ki so njemu in njega tovarisci
zadale toliko jada, kratko in malo, da se
osveti vsem, kateri so se drznili upreti njegove
mu krutemu gospodarstvu. Zato je torej gospod
Ferko, stegnivši svoje noge, sedel vesele volje
pri toplem kamenu, a nasproti njemu gospa
Jelena, vezé svilen pas svojemu sinu Gavru.
Oba sta se živahnno razgovarjala.

— Torej da ved, Jelena, pravi Tahi,
banova hči se moži.

— Ali je mogoče? vpraša radovedno
gospa, sputivši venivo v krilo.

— Tudi jaz sem se čudil. Mislim sem,
da ostane stara devica, ker jo je tvoj ne-
čak Jurij pustil na cedilu — ali glej, ban je
ulovil nekega Madjara, Štefana Držišja, po-
veljnika podunavskih konjikov; zaročili so
ju že, a jeseni, ako bomo živi, bodo svatba.
Dobil sem pismo iz Ograke, v katerem mi
Batorji to poročajo.

— Ali ti nič ne pišejo o naših pravilih,
o preiskavi zaradi veleizdaje proti Uršuli in
Ambrožu?

božjega, cesarju kar je cesarjevga, in dru-
gorodnemu nasodu, kar je njegovega, kar mu
pristoja: mir in spoštovanje. Ali res —
vprašamo slednjé — zaslužimo toliko
sovražja? Mirna nam je vest in jasnim
čelom lahko vsklikamo: Ne zaslužimo je!

Napajališče v Obrovem pri Podgradu.

Interpelacija drs. Leginja in tovarjev na
Njegovo ekselencijo gospoda ministra za no-
tranje stvari, v seji posl. zbornice dne 22.
maja 1894.

Z odlokom c. kr. okrajnega glavarstva
na Voloskem z dne 28. avgusta 1891. št. 7781 obvestil se je občinski urad Podgrajski,
da se glasom naredbe c. kr. namestništva v
Trstu z dne 5. avgusta 1891. št. 12.862 za
zgradbo napajališča (lokve) v Žejanch, katerega
stroški so bili proračunjeni na 280 gld.
20 novčičev, od katerih 1131, oldinarjev
72 nō. za umečna dela in materialije, ne
more dovoliti državna subvencija, ne glede
na druge razloge tudi zato ne, ker za odprte
vodnjake c. kr. ministerstvo za poljedelstvo
principijelno ne dovoljuje subvencij.

Isto c. kr. namestništvo je, ne zmenivši
se na isti občinski urad, v tekočem letu do-
volilo subvencijo 300 gld. za javno napajali-
šče v Obrovem, katerega stroški je stavbeni
oddelek proračunal na približno 600 gld.; in
je, baje po nalogu jednega c. kr. namestništve-
nega svetovalca, c. kr. inženir Schwinz že
dne 28. januaria 1894. pod št. 28, to pri-
javil nekemu v Obrovem naseljenemu Fran-
cescu Marottiju s povabilom, da isti pregleda
dopoljeno mu našte in proračun stroškov,
da osnuje poseben odbor in izvrši delo. Za-
jedno se je naložilo Marottiju, naj posluje
kot načelnik dotičnega stavbenega odbora.

Med tem, ko se je torej, ni najmanje
zmenivši se za postavno poslujujočega, za svojo

krajno občino z redko razumnostjo in po-
črtovalnostjo delujodega občinskega načel-
nika, o dovolitvi državne subvencije že dne
28. januaria obvestil in usilil kot načelnik
stavbenega odboru, kojega naj bi izvolil naj-
brže on sam, zasebnik Francesco Marotti, to
je mož, kateri je umel do sedaj, kakor znano,
braniti izključno le svojo osebne interese,
obvestil se je občinski urad o tej subvenciji
še le z odlokom c. kr. okrajnega glavarstva
na Voloskem z dne 11. marca 1894. št. 1172 z opombo, da se jo pooblastil inženir
Schwinz, da „dotičniku — toda ne imenovanu-
mu — osiroma občini Obrovski“ takoj
izroči 200 gld., ostalih 100 gld. po dovršenem
delu.

Mimogrede bodi omenjeno, da jo c. kr.
inženir Schwinz v svojem gori navedenem
uradnem dopisu št. 28 z dne 28. januaria
1894. naložil Franu Marottiju, da treba do-
vršiti delo še pred pretekom meseca marca,

— Pišejo, da pravde spē, nasmeje se
Ferko, kako tudi ne bi? Ambrož dela seveda
zoper meno na vse kriplje, ali kralj ima se-
daj v Turčinom veliko pravdo, prosjači v
Augsburgu nemško gospodo za novce in ne
utegne soditi. Ali od te preiskave težko da
bo kaj!

— Kako to?

— Ej to je zoper tvoj mili brat Nikola,
kateremu pri sigetski stotniji ostaja toliko
časa, da je napisal Maksimiljanu po svoji
navadi dolgo in široko pismo za svojega za-
ščitnika Ambroža. In tako bo stvar zaspala.
Zato tudi nisem šel na Požunski zbor, ker
se preveč jesim, pa imam tudi doma dosti
opravila, da uredim gospodarstvo in ukrotim
kmetsko živilo. Jas jim že odbijem rogove.
Jaz tudi ne vprašam dalje po veleizdaji, sa-
mo da imamo svoje posestvo; starega lisnjaka
Ambroža sem tudi tako okrejal, da me bo
pametil do groba.

— Da, pravi Jelena, ko že omenjaš to

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsegava avtov vrestic.
Poslana osmrtnica in javne zavese, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbici.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejmejo. Rokopisi se ne vredajo.

Naročino, reklamacije in oglase spre-
jeme upravništvo ulica Caserma 13.
Odprte reklamacije so proste poštne.

„Edinost je med“.

PODLISTEK.

62

Kmetški upor.

Egodelinska povest šestnajstega veka.
— Pisal Avgust Šenoc. Preložil I. P. Planinski.

XIII.

Na svečnico leta 1586. je bila huda
nima. Gospod František Tahi so ni zbole
svoje medvedje naravi, katera se je po tolikih
ljutih bojih utrdila, niti najmanj bal niti led
niti mrava, ali to lansko leto je bilo tako hudo
sanj in za celo deželo, kateri je osmanski
barber istrgal Kostajnico in Krupo, da je
Tahi pozimi iskal poščitka svojim kostem,
katere je jela podagra pomalem ščipati, do-
bro vedoč, da ga bojna trobenta iznova po-
kliče, kakor hitro skopni sneg, ker se je
kralj Maksimiljan obotavljal izplačati Tur-
činu davek, in se je pripovedovalo, da misli
sultan sam voditi vojko na Dunaj. Ta zim-
ski poščitek je uporabil, da utrdi svojo moč
v tem kraju ter da omehča trdrovratne kmets-

kmetsko zalogo, kaj bo z upraviteljem Henin-
govinom Štefanom, katerega ste nedavno
ujeli na cesti pri Brdovci?

— Kaj bo? nasmeje se Ferko, pršaj,
kaj je bilo. Requiescat in pace! To rekti,
vzeme Ferko škarjice svoje žene in, pre-
zavši nit, reče: Ná, kako je bilo. Jas jim
dam tem prokletim lesnikam igrati sodnika.

— Daj, povej mi!

— Ali je vredno mnogo govoriti o ta-
kem niči! Glej, to je. Šimon Drmačić mi je
naznani, da Štefan gospodski živi v Brdovci,
a da se grozi, da se vrnejo stari gospodarji.
Povedal mi je tudi, da je kmetske pse huj-
skal zoper tebe, mimo tega ima priljeno ime-
tja. Hotel sem ga soditi, ali strahopetnik
podlupan Jurij Raščaj mi je reklo, da je
Štefan plemenit, da spada pred plemenito
sedišče. Dobro, rečem, jaz gá tožim, vi ga
sodite. Da vidimo! Zberó se oni na sedišče
v Brdovci, pa odločijo, da je Štefan pošten
in čist. Vedel sem jaz to. Zato pošcam jaz

O važnosti in potrebi kmetijske družbe za Trst in tržaško okolico.

Važnost kmetijskih družeb je danes povsod priznana, ker povsod prodira spoznanje, da kmetovalec, ki ne napreduje, in ki gospodarje po starem kopiti, mora gmotno propasti. — Kmetijske družbe so pa za to, da kmetovalec podpirajo, da ga učo vpljavati v kmetiju vse one pripomočke in sredstva, katera so potrebna, da se povzdigne kmetijstvo na višo stopnjo, ki jo zahteva sedanji čas. — Posobno v naši okolici smo v tem obziru strašno zanemarjeni. Naši kmetje obdelujejo svoja majhna razkosana posestva takó, kakor so jih njihovi predsedje obdelovali, in ker cene in vrednost vsem produktom več let sem padajo, delalske moči pa vedno bolj drage postajajo, je samo ob sebi umevno, da ne morejo shajati. — Obstoji sicer kmetijska družba (Società agraria) v Trstu, ali ker pri tej družbi, ki je namenjena v prvi vrsti za okolico, skoraj nobenega okoličana ni, in se sestavlja iz oseb, ki niso ne kmetovaleci, ne izobraženi vedčaki v kmetijstvu, ne more veselno delovati, in resnica je, da za okolico skoraj nič ne stori.

— V zadnjih letih se sploh širi tendenca med vsemi stanovi — do združenja in skupnega delovanja, in sponzava se reaničnost reka „v združenju je moč“. Zakaj bi se ravno kmetijski stan, ki je tako potreben napredku, ne združeval? — Kmetijska družba bi po moji misli morala biti nekako središče za vse kmetovalec okolice, kjer bi iskali in našli poduka in pomoci v kmetijski stroki. — Ne budem razpravljal danes, kje vse bi se dalo pomagati, a omenjam le našo najvažnejšo stroko — vinorejo — kateri žalibog žuga pogibelj po trtni uči (filokseri) in nosrečni klavzuli v trgovinski pogodbi z Italijo, ki je potisnila ceno našemu vinu tako nizko, da se komaj izplača obdelovanje trt. Omenjam živinorejo, ki pač radi premalega števila in slabe pasme bikov, in radi premalenostnega pridelovanja krme. Koliko pašnikov je v okolici, ki sedaj nič ne nesejo in ki bi se lahko predelali v dobro travnike! — Tako bi se dalo sboljšati tudi vrtinarstvo in ta stroka je velike važnosti radi bližine mesta, kjer se vsi vrtinarski pridelki lahko dobro prodajo. — Ne pričakujem sicer, da bude z ustavonitvijo kmetijske družbe na enkrat vse boljše in vsem pomagano; ali, če se nikoli ne vdramimo, da nikoli ne začnemo, tudi ničoli ničesar ne dosežemo.

Sklenilo je nekaj rodoljubov iz Trsta in okolice ustavoniti slovensko kmetijsko družbo, pravila, sestavljena na podlagi pravil družib kmetijskih družeb s posebnim osirom na naše razmere, so bila potrjena od visoke vlade, in določen je dan 17. tekučega meseca za javni shod novega društva. — Okoličani! Le ako se bo celo okolica zanimala za novo društvo, le ako se posredi vsakega razumnega posestnika pridobiti kot uda, bo mogoče veselno delovati, bo mogoče v maršikaterem obziru povzdigniti kmetijski stan — in v to pomozi Bog!

Ivan Goriup.

Političke vesti.

Cesar na Južnem Tirolskem Naš cesar obišče začetkom meseca julija Južni Tirol, da se v Campigliu snide s cesarico. Tridentinci so joko veseli tega cesarskega

z Bošnjačkom in Antonom Gerecjem po soodišči Štefana. Zgrabimo ga, pripeljemo sem, a jaz sporočim Raškaju, da bom sedaj jas sodil. Sodili smo hitro. Ti si še spala. Moj Anton prinese sekiro, zamahne in žvrk! odleti glava. Hijo lopova Štefana jo dobil Gerecy, ker mu je uprav mojsterski odpisnil buđo. Jaz jim pokažem, kdo sem, pomel bom vse te plemenite in neplemenite smeti, pa bo vse čisto, kakor ta tla, konča Ferko in udari s peto ob kamenita tla.

— Ali ako te obtežijo, pravi plaho Jelena.

— Kdo? vzavna Tahij glavo, bana imam v torbi, moja stranka je silna, kralju smo potrebbni, ne sme se nam zameriti, jaz sem na Hrvatskem gospodar. Kdo me bo tožil? Komu?

— Oče! Oče! plane Gavro v sobo, ravnokar je prignal Petričevič v grad boseg, vkovanečega človeka.

Tahi hitro vstane in gre na mostovž, da

obiška, ker se nadajojo, da isti pospeši njih težnje po samoupravi Tirolske. „N. Freie Presse“ javlja, da so se v poslednjih tednih vráli obravnavanja med vlado in tirolskimi poslanci glede na to vprašanje a pozitivnega vsploha je ni bilo. Sicer pa vlada „studira“ vprašanje o administrativni samoupravi Tirolske. Naš tržaški Slovence zanima posebno to vprašanje, kajti mogoče je, da se v nedaljni budodnosti tudi mi oglašimo s analognimi zahtevami.

Prepovedan sokolski shod. Namestništvo Moravske je zavrnilo utok proti odloku državne policije, s katerim je bila poslednja prepovedana namerovani veskokolski shod v Brnu. Proti naredbi namestništva se Čehi pritožijo na ministerstvo.

Spor med polic. ravnateljstvom in Praško občino. Na ojstri odgovor mestnega sveta v zadevi uličnih napisov je o. kr. policijsko ravnateljstvo odgovorilo vnovič, da se bodo strogo držalo tega, kar je reklo v svojem prvem dopisu, posvajajoč mestni svet, da se ravna po tem. V bolje razumljenje ponavljamo, da je policijsko ravnateljstvo reklo v svojem prvem dopisu, da se samočestke tablice smejo nabititi le na tistih hišah, kjer dovolje do tretih posestniki; da pa mestni svet odreka istemu ravnateljstvu pravico, utikati se v to zadevo.

Krisa na Ogrskem. Kakor smo rekli: Wekerle brez Szilagy-a! Danes se je morda vendar rešila ogrska kriza, kajti pred par dnevi je isvedel gosp. Wekerle določeno in nespremenljivo voljo cesarja: da ne dobi začlenjenih koncessij in da se mora ločiti od Szilagy-a; in ako do sobote (danes) ne predloži take ministerske liste, ki bodo po godu kroni, se poslednja obrne do drugih strank — do oposicije. Ta odločnost krone je poparila gospodo in danes roti „N. Fr. Press“ liberalno stranko, da naj bode pačetna in naj se uda, sicer jo čaka — poguba. Ta odločnost krone mora navdati vsakega prvega Avstrije z veseljem in zadodjenjem, kajti slednji čas je bil, da je predreni židovski liberalizem sadobil lekojko in opomin, da je še kdo nad njim v državi. Madjarski liberalci so se tudi najbrže uklonili modremu nasvetu, kajti njim je vendar prva stvar, da ostanejo na krmilu, če še ne se svojimi „nadelji“ — pa brez njih. Pravi razlog pa, da so ti še pred par dnevi tako „veliki“ liberalci postali kar hkrat tako majhni, je pa ta, ker se boje novih volitev, ker vedo, da jim je pričakovati gorostašnega poraza, ako bi kdo drugi vodil volitve in ne oni. S tem so postavljena na laž vse njih baharije, če, ves narod je z nami, ves narod zahteva civilno poroko. Dokler so se nadajali, da se svojim upitjem prisilijo — kakor se jim je to posredilo Bog ve že kolikokrat — tudi Najvišje kroge, so upili in zugali celo kroni, sedaj pa, ko vidijo, da so se jim izjavili njih drzni računi, so postali ne le manj bojeviti, ampak pravi plastični, ki trepedejo pred preprostim volilcem. Tak je ta židovski liberalni švindel! — Wekerle se torej povrne morda, ali moralno pogražen. Glavno njih orotje jim je izbito iz rok s tem, da je kronska odločno odbila njih zahtevo, da bi ona, kronska, morala posredovati v prid cerkveno-političkim predlogom. Vesakako nam je še danes pričakovati večnih vestij iz Budimpešte.

Papež in francoska republika. Listi javljajo, da je sv. Oče naročil francoskim

vidi, kaj je. Sredi dvorišča stoji v snegu gołoglav in bos človek, opravljen v samo trajec in blače, vkován v težke vorige. Trese se od mrza kot šiba, črni lasje mu visé po blestem lici, a iz ust mu teče kri. Tik njega stoji na konji Peter Petričevič, zavit v kožuh, dočim so mu noge omotane s slamom.

— Kdo je to? zakliče Tahij od z gorej. — Latrunculus pravissimus! odgovori Drmačić, pogledavši gori, ta prespoštovani gospod, vaša milost, zove se Ivan Sabo, katerega mati ni rodila za drugo kot za vislice. Nai ga menda posname!

— Ho, ho! Ivan Sabo! nasmeje se gospodar sosedski, torej ste ga prijeli!

— Uti figura docet, vaša milost, brblja Šimon dalje, ali smo si pri tem tudi svoj kruh gremko zaslužili.

— Tahij gre na dvorišče in stopi pred držučega siromaka, kateri gleda nepremično v tla.

(Dalej prih.)

škofom, da naj se nikar ne upira v novemu zakonu o upravi cerkvenega premoženja. Iz tega sodijo listi, da sv. Stolica želi ohraniti dobra odnosa do republike Francoske.

Katoliški shod za došele krone sv. Vlada se bodo vršili letos v Brnu od 30. julija do včetega 1. avgusta.

Druži poljski katoliški shod, ki se je vršil v Poznanju, je vprejel osmero rezolucij. Resolucije zagotavljajo, da bodo Poljski vojski veste vráli svoje ustavne dolžnosti, zato pa zahtevajo, da se jih pripozna jednokopravni s Nemci. Sveti katoliški Cerkevi se izreka zahvala na skribi za blagostanje delavcev. Poljski hočejo v miru živeti z Nemci, troba pa, da tudi Nemci spoštujejo njih. Vlada je napravila skrbeti za poljske duhovnike, kajti le ti morejo obvarovati Poljske, živeče v Nemčiji, pred socialistično demokracijo. Njegov. Veličanstvu cesarju Viljemu II. velja prošnja, da se odpravijo izjemni zakoni, kateri omejujejo delovanje verskih redov po poljskih pokrajinh nemške države, slasti pa se prosi, da se odpravijo zakoni proti jesuitom. V zavesti, da sloga jači, hočejo se Poljski sbirati v društva, da se bodo tam laglje upirali socialistični demokraciji in se utrjevali v sv. veri. Smatrajoč trenost in varčnost kot najbolj podlago blagostjanju, truditi se hočejo, da se ti čednosti kolikor mogoče razširijo med Poljski.

Italijanska kriza še ni rešena, vendar je gotovo, da se reši v smislu, osnaženem še v našem listu, namreč, da dobi Crispin potop nalog sestaviti novo ministerstvo, a bres Soninija. Dromimo pa na tem, da bi novo izdanje ministerstva Crispinjevega pogodilo pravi „finančni nadir“ za zboljšanje gospodarske bolezni v Italiji.

Pravda proti rimski banki utegne postati veči skandal za Italijo nego je bil panameki za Francijo. Kajti v Franciji je bil kompromitovan od ministrov jedini Balhaut. v Italiji se pa utegne prigoditi, da pride zaradi sloparij pri rimski banki celo vrsta državnikov in ministrov na zatočno klop. Slovenski dan rasprava prineta nova šandalosna razkritja. Začilščavanja so dokazala, da je bivši ministerski predsednik Giolitti oblijabil, da izpusti in zapora nekega navadnega hudeleca, ako se njega rodbina obveže, pridobiti, to je nakupiti 50 glasov za vladnega kandidata. Istotako je dognala preiskava, da je vlašč le na video uvela kazensko pravdo proti Tanlongu, obljubivši istemu, da ga zadnja instancija oprosti. Lepa sakritja to! Ta mora biti vse gajilo doli v Italiji!

Različne vesti.

Zupnik Anton Missia, brat Ljubljanskega škofa, umrl, je dne 7. t. m. v Ljubljani v 76. svojem letu. Pokojnik je bil rojen v Sv. Kriku na Štajerskem. Zadela ga je baje kap na možgane ter jo umrl vseled tega v nekoliko urah.

† Josip Plane, posestnik v Senožečah, priminol je sinoč po dolgotrajni in mučni bolezni. Pogreb bodo v ponedeljek ob 10. uri predpoludne.

Cesarici Chariotti, nešrečni udovi počnjega cesarja Maksimilijana, se je stanje obrnilo tako na hudo, da je pričakovati vsak trenotek, da izdihne svojo dušo. Blaznost počnjice je zadobila v poslednjem času jako mirem in blag znadaj; jasni trenotki so pa jasno redki. Pri njoi je jedna satna dvorna dama, sicer ne vesprejme nikogar in je popolnoma odločena od svete. Dvorni krogi se že pripravljajo na katastrofo.

Visek družveni pokrovitelj. Nj. ces. in kr. Vis. nadvojvoda Fran Ferdinand d' Este prevzel je pokroviteljstvo društva za sgradbo zavetišča in vrgojevališča v Ljubljani.

Volitve v upravlji svet v Pazinu. Pri volitvah v upravlji svet občine pazinske je zmagača „italijanska“ stranka za 12 glasov (195 naših in 207 italijanskih). Za danes moramo konstatovati le goli fakt, ker nimamo še natanjonejših poročil, kako so se prav za prav vrále te volitve. Takoj, ko dosnamo podrobnosti, objavimo jih; za sedaj omenimo le toliko, da je dandanes vse mogoče.

Občni zbor pol. društva „Edinost“ se bodo vršili jutri ob 10. uri predpoludne v dvorani Mallyjevi, Via Torrente št. 16. Mi posiviljamo še jedenkrat časito člane, da se udeleže zborovanja, komur je le mogoče. Našim čestitim čitaljem je — tako mislimo —

dovolj znano političko položenje Slovanov, nastavče vseh povsem novih razmer v notranji politiki avstrijski. Ta spremembu je vplivala usodepolno tudi na slovensko delegacijo, da so se v njej — govorec z g. prof. Šukljojem — pojavili „dve strui“. Katera je prava? O tem mora soditi naš narod, poslanci morajo izvedeti, kako sodi javnost. Zato prosimo še enkrat časito ude, da se udeleže jutrišnjega zborovanja, da dobrohotno in prijateljski premotrimo svoje položenje in pogodimo — a Bog da — primerno taktko za bodoče boje.

Nova šola za pletenje košaric. N strokovni šoli za lesno obrt v Ljubljani ustanovi se početkom šolskega leta 1894/95 poseben oddelok za pletenje košaric.

C. kr. kmetijska družba kranjska objavila je svoje upravnike poročilo za leto 1893. Iz poročila posnemamo, da je imela družba koncem 1893. leta 18 častnih, 9 dospisujob in 2786 pravih udov. Podružnice imela je družba koncem leta 1893. skupno 63 (1892. leta bilo je 50). Začetkom t. l. pa se je deloma še ustanovilo ali se snjuje 6 podružnic, tako da je imela družba koncem maja meseca t. l. še 67 podružnic z okolo 300 članov. Popolnoma rešeno in častno za vas narod je to, kar pravi poročilo, da je „družba torej splošno in primerno med prvimi enako organizovanimi kmetijskimi družbami“. — Družba vzdružuje podkovsko šolo, družbeno poskušališče (drevesenico), usorni dvorce na Viču (poleg Ljubljane), ribje valitve na Studencu, vendar pa ostane nje glavni smotri: povsodovati kmetijstvo v vseh njega strokah, bodisi, poljedelstvo, vinarstvo, sadjarstvo, živinorejo, čebelarstvo itd. — Družba ima aktiva 39.658 gld. 66 nč., proti katerem stojí v pasivi jedino le 964 gld. 15 nč. neuporabljenih podpor. V primeri z lanckim aktivnim imetjem leta 1892. povisalo se je isto za 54 gld. 19 nč. Dohodkov imela je družba 1893. l. 79.302 gld. 54 nč. stroškov pa 78.013 gld. 05 nč, torej je ostalo v blagajni še 1289 gld. 49 nč. Proračunjenih je za leto 1895. dohodkov 18.750 gld. in stroškov 18.240 gld., torej se pokrijejo stroški s dohodki in še ostane okolo 500 gld: prebitka. — Lotošnji občni zbor družbe bodo dn. 14. t. m.

Vpisovanje novih učencev v tržaški c. kr. gimnazij za šolsko leto 1894/95 vršilo se bodo v soboto dn. 7. in v nedeljo dn. 8. julija od 9½ ure dop. do 1. pop. — Vsprijemni izpiti bodo ista dneva od 3½ ure pop. naprej. — O vpisovanju mora se pokazati kretni (rojstveni) list, spričevalo o cepljenih kôzah, zdravniško potrdilo, ali potrdilo kačega šolskega vodstva, da dotični učenec ni bolan na očesih ter poslednje šolsko spričevalo. Za vspiranino in donesek na učilna sredstva treba je vplačati 3 gld. 80 nč. Ta svota pa se povrne staršem, ako bi dotični učenec propadel pri vsprijemni skušnji. Starši morejo vpisati svoje dotične otroke namesto v gori omenjenih dneh tudi še le septembra meseca in v tem slučaju morejo napraviti dotični otroci tudi prekušnjo še le v septembru.

Družba sv. Cirila in Metoda je od 20. aprila do 25. maja prejela te-le darove: Rajni gosp. Josip Krščič v Borovnici je bil vojil v svoji oporoki 100 gld., r. Marija Tol, usnjomica v Ljutomeru, pa 5 gld. po g. notarju Antonu Šlambergerju; sl. Blaznikova tiskarna je darovala 30 intisov knjižice „Spomin pridnim učencem“. — Nad 100 gld. so v tej dobi, družbi poslale podružnice: Moška podružnica v Sečani 169 gld. 75 kr., moj tem je 100 gld. pokroviteljine; moška in ženska v Kranji dali dohodek vsebine, prizbrane 3. maja t. l. na korist naši družbi v snešku 130 gld. in podružnica v Ščak: 120 gld., moj to sveto je 50 gld. kot prvi obrok podružnici pokroviteljine. Pokroviteljici sta postale: sl. posojilnica v Radovljici in ženska podružnica v Prvačini, vsaka z doneskom 100 gld.

— Dalje so družbi durovali: Sl. „Slovensko planinsko društvo v Ljubljani“ 50 gld. 20 kr. kot polovico čistega dohodka dne 13. maja t. l. prirejenega koncerta povodom izleta „Primorskega planinskega društva iz Sušaka“. — moj to sveto je včetno tudi darilo g. V. Globodenika, notarja v Kranju, v snešku 5 gld.; sl. hranilnica in posojilnica pri Davici Mariji na Jezeru v Prevaljah 50 gld.; sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojni 10 gld.; g. Franjica Briniek v Trnovem zbirko

Cebin, J. Dekleva, H. Škrlj, I. Zore po 1 krono; g. Pojar 60 vin.; & g. Franco Košir, kapelan v Smledniku, 5 gl. 30 kr. nabrane v priliki umeščanja novega šupana g. Antona Burgerja v Hrastah; g. Ivan Reeman v Velenjiju 10 kron, ki so jih sledili obrani očetje šupani saleške doline pri Vodetu v Velenjiju s slovom: „V veselji spominjajo se svojih trpečih slovenskih sester in bratov!“ G. Micika Glaser v Celji zbirko 10 kron, ki so jih darovali kot prve krone rodoljubni posestniki pri Devici Mariji v Puščavi na Pohorju in sicer: I. Korman st. 2 kroni, I. Korman ml. 1 krona, P. Korman st., P. Korman ml. in J. Bresonelj po 1 krona; I. Glaser in Micika Glaser po 2 kroni; gosp. Fr. Jenkovič, vesoučiličnik 10 kron, nabranih v malem krogu slovenskih velikodolcev o prički promocije g. dr. Antona Mihaliča; sl. posojilnica v Piščicih 10 kron.

(Konec prih.)

Iz Doline se nam piše: Gotovo je še marekatoremu dobro v spominu usorno delovanje našo bivše „Čitalnice“, koja se je posebno odlikovala s svojimi veselicami in zabavnimi večeri, kateri so bili gotovo — ne samo naši vasi — temveč vsemu bregu v ponos. Toda žal da je po svojem dolgem vtrajjanju morala pred štirimi leti prenehati za nedolžen čas. — Težko smo zeli v bodočnost mislec: ali se nam kdaj napet oliv prejšnja vrnjenost in sloga med nami v nadaljnje narodno delovanje? Ta želja, katero smo vedno gojili, ispolnila se nam je letos. Danes lehkoro poročamo, da smo odprli napet čitalnico in sicer pod imenom: „Slovensko bralno in poveško društvo „Vodnik“ v Dolini.“ To društvo je pridelo svoje delovanje ne le pod drugim imenom, ampak s četvorno silo mimo prejšnjega. Dne 27. p. m. imeli smo občni zbor, sklican po osnovnem odboru. Na dnevnem redu bilo je vpisovanje udov in volitev odbora. Vpisalo (ob enom tudi ustupino platalo) je 60 udov. V odbor pa so izvoljeni slededi gospodje: Iv. Varl, župnik in dekan, Rajko Logar, kaplan, Iv. Slavec, župan, Alojz Bunc, naduč, Fran Jerob, učit. J. Pangero, obč. tajnik in Iv. Sancin, poštarnik. Odbor se je konstituiral nastopno: veleč. gosp. Varl predsednik, g. Iv. Slavec podpredsednik, g. Logar tajnik in knjižničar, g. Sancin blagajnik in g. Fr. Jereb pevovodja. Na prošnjo in željo udov obljubila sta tudi gg. Bunc in Pangero poučevati v petju. Sobo za davanje najeli smo v sremski hiši; le žal, da niso sremski starešinje tako poštovvalni, da bi jo prepustili bresplačno! — Sobo za pevake vajo pa je veleč. g. dekan Varl bresplačno odstopil; v slučaju pa, da bi bila ista premajhna — obljubil je gosp. Pangero svojo dvorano v isti namen, tudi bresplačno. To je lepo! Čast jima! Prvi korak, kojega je odbor storil, more se tudi zaboljeti, in to je: kupil je na svojo pest glasovir za snesek 100 for. G. Jerob daroval je pa še posebej dopravo podobo (kip) Vodnika, koji sedaj krasi društveno sobo, za kar se mu je odbor posebno zahvalil.

Dà, uspehi so do sedaj prav lepi in na te uspehe je lahko ponošna naša Dolina, koja slovi še od nekdaj kot napredna. Da se je to doseglo, gre največ zasluge našemu čast. gosp. kapelanu Logarju, kateri se je, od kar je k nam prišel, vedno trudil in nagovarjal, naj bi se osnovalo tako društvo. Želja njegeva se je ispolnila; naj se torej spolni i naša: da bi veleč. gosp. kapelan mnogo let živel med nami delujec za naš duševni blagor in narodni nepredtek.

Konečno si ne moremo kaj, da ne bi omenili še nekaj, kar nas jako žali, da namreč nakateri mladeniči (ne udje „Vodnika“) svedoč „pod lipo“ prepevajo grde italijanske pesmi, pogostokrat se čuje celo tudi onsloga Slovence sramotilna pesem: „Lasso pur che i canti“ itd. Sram jih bilo! Dotičniki naj svedoč, da se s takimi poučnicimi pesnimi stavijo na jako, kako nizko stopinjo omike. Kajti, olikane gotovo ne sramoti samega sebe. Z osirom na to obradamo se do Vaš gg. pevovodje, s prošnjo: ne štedite truda in časa pri poučevanju narodnega petja, kajti, plačilo za Vaš trud in Vaše zasluge bodo gotovo največe to, da bodo donele „pod vaško lipo“ lepe slovenske pesmi, mesto proj imenovanih!

Potrošniki. Za prihodnjo dôbo potrošnih rasprav, ki prične, kakor smo bili že objavili, dne 21. t. m., izrabani so naslednji potrošniki: A) Glavni potrošniki: Alessio Edv.,

trg. Abram Ant., trg. Brocmit Aristid, Brunner Leop., pos. Brocchi L., trg. Buchler Rudolf, pos. Dodnassi Peter, pos. Girometta Ant., trg. Hazze Luka, trg. Kavčič Jos., trg. Klemenc Jakob, trg. Cavallar dr. Avg., odvetnik, Cleasovich H., vleobret, Coccini Iv., pos. Cornier Fr., pos. Morpurgo Filip, odv., Neri Ant., trg. Nuschack Fr., trg. Pach Gustav, pos. Palese Al., obret, Plett Ant., trg. Pogorele Ant., trg. Polacco Alf., pos. Škabar Štefko, Schröder vitez Aleks., pos. Schräckenfuchs Fr., trg. Schütsler Jos., trg. Slauš Henr., pos. Tobien Vilhelm, trg. Valenčič Avg., trg. Vidich Jos., trg. Wiesnicker Heinr., trg. v lesom, Wuls Josip, agent, Zercovits Štefko, trg. Zottig Stefan, najemnik, Zmajević Josip, trg. — B) Namesti potrošniki: Brettauer Julij, trg. Bachschmidt Leonard, pos. Bandel Jak., vrtnar, Babuder Ivan, Donnersberg Fr., trg. Garzner Ferdinand, trg. Hartmann Edvard, obret, Steglj Ant., trg. Zeidler Ivan, trg.

Poretna razprava v Trstu prično zopet dne 21. t. m. Do sedaj so določene 4 razprave in sicer: dne 21. t. m. proti Ivanu Erjavcu (ubojsvo); dne 22. in 23. t. m. proti Ani Stahly (goljufija); dne 25. in 26. t. m. proti Andreju Trobi star., Andreju Trobi ml., Josipu Trobi in Šreku Musini (tavina) ter dne 27. t. m. proti Franju Ruderju (pohotno nasilje).

Vreme. Včeraj dopoldne okolo 10. ure vila se je v Trstu ploha, ki je v nekoliko minutah spremnila ulice v hudoornike, takoj zatem pa se je pokazalo solince ter ljubko obsevalo umazano-žuto potoke. Ta ploha bila je pa le nekak poskus, ali uvod k vodi, ki se je ulila ob 10% uri zvečer. To je bilo, kajti se pravi „kot iz škafa“, lilo je in lilo celo uro, da se je človek kar dūlil, od kodi li na jedenkrat toliko vode? Ploha je sicer pojedala, a deževalo je vso noč in še danes do okolo 9. ure vjutraj. Toplotra se je valed tegata znižala prav izdatno.

Utonki. Včeraj popoludne našli so poleg pomola pri sv. Andreju v morju plavajočo truplo utopljenca. Ko so truplo spravili na kopno in je preiskali, našli so v žepu neko dopisnico iz Italije, iz katere se je dognalo, da je ponesrečen 70letni Ignacij Gei iz Vičava (Italija), prodajalec petenih rib, stanujec v ulici Pozzo bianco hšt. 5. Dotično doponico je bil pisal ponesrečenega sin, ki služi v italijanski vojski. Stari Gei je bil na jednem očesu popolnoma slep, na drugem pa kratkovid, zato je brškono padel v morje, ko se je štel po svoji navadi ob obredu. Pokojni je imel v Italiji lepo imetje in lastno hišo.

Nezgodna. Včeraj opoludne padel je 12 letni Fran Suša, stanujec na Škorklji hšt. 116 raz nek sid, kake 3 metre globoko. Starši so povali zdravnika, kateri je konstatiral, da se je deček pobil nekoliko na lev rami, toda brškono pretresel se je tudi močane.

Lep stražar. Te dni je dobil v Milenu nek bogat trgovec grosilno pismo, v katerem se zahteva, da položi 1000 lir na nek določen kraj, ker, aks tga ne stori, zapali mu piseo hišo. Jedno uro pošeno, ko je bil trgovec sprejal pismo, prišel je k njemu nek stražar, kateri mu je izjavil, da je policija donkala o grosilnem pismu in da naj trgovec zatoči iaroči njemu, stražaru, onih 1000 lir, da jih ponese na določeni kraj in tako ujame lopova. Trgovcu se je videl ta nasovet kako pameten in zato je res izročil stražaru 1000 lir. Ker pa je preteklo nekoliko dnj, ne da bi bilo o stražarju niti o lopovu, še manj pa o denarju kaj videti in slišati, žel je stražar na policijo, kjer pa se jih seveda o grosilnem pismu niti sanjalo ni. Trgovec je žel na to k nadzorniku stražarjev, kateri je stvar preiskal in re: našel dotičnega stražarja, ki je bil vprojel 1000 lir, da jih ponese na v grosilnem pismu določeni kraj, a zajedno je tudi dognal, da je pisal dotično pismo — stražar sam!

Strela ranila 7 ljudij. Včeraj nekoliko pred 11.uro dop. navstala je strašna nevihta nad Koprom. Da se umaknejo plohi, skrilo se je 5 delavcev in 2 mornarja parnika „Adriana“, ki se popravlja v Koparskem pristanišču, pod krov poleg „Adriane“ zasidrane italijanske ladije „Commercio“. Na enkrat udari strela v jambor, preskuči od tod na strelovod „Adriane“, šine po strelovodu do pôda in od tam udari med mož. Poveljnik italijanske ladije, ki je bil v istem

trenotku v svoji kabini, plana valed silnega sunka, katerega je provzročila strela, iz kabine in opazi nesrečne, ležeče na tleh v nesavesti in okrvavljenje. Na njegovo klicanje prihiteli ljudje so poklicali zdravnike, kojim se je posredilo probudit ranjene. Strela bila je namreč vseh 8 mōž vrgla ob stene, kjer so se pobili. Težko ranjen je le jeden izmed njih. Prenešli so vseh 7 ranjenih v bolnišnico. Zdravniki se nadejajo, da ranjeni ozdravijo.

Sednike. 75letnega kmeta Josipa Kluna iz Sežane, občinskega načelnika v P. vžani, obsodilo je včeraj deželno sodišče triško zaradi žaljenja Nj. Vel. na 4 meseca težko jedo. Klun se je bil namreč dn. 15. januarja t. l. v pričo drugih ljudi v neki gostilni tako sposabil, da je govoril v zaničljivih izrazih o glavarju države, ker mu ni po volji zakonska naredba, valed katere moraje občine plačevati Šumarskega in poljskega čuvaja. Kluna je ovadil gostilničar Valentín Ban, v katerega gostilni je bil Klun izustil dotične besede. Razprava je bila tajna. — 44letni Štefan plemeniti Moratti, dñinar, rodom iz Izole, je dobil včeraj v tajni razpravi pred triškim sodiščem 6 tednov zapora zaradi žaljenja na sramožljivosti. Zatožen je bil sicer hudodelstva pohotnega načilstva, a obsodili so ga le zaradi omenjenega prestopka. Na tem se ima zahvaliti le svojem odvetniku-branitelju. — 25letni težak Josip Jaski iz Makarske je bil včeraj obsojen na 4 mesečno jedo zaradi tavine. Jaski je bil ukradel dn. 1. maja t. l. na krovu nekega Lloydovega parnika omot manifekturega blaga in pobognil z njim. Ko je videl, da so mu stražarji za petami, vrgel je omot na tla, da bi laglje tekol, toda tudi ta „žrtev“ ni mu pomagala. Konec te dirke je omenjena obsodba.

Policijko. Včeraj so zapri 30letnega Martina Germana iz Torontál-Mejo na Ogrskem ker je ukradol svetiličarju Perottiju, pri katerem je služboval kot nadvrtnar za gojenje rož, raznih rastlin precejne vrednosti. — 22letni kovač Karol Vidau iz Trsta, stanujec na Greti hšt. 22, je pretepel svojo ljubico Antonijo Brandolin, ker se je bil april žnjo. Udrihal je takó po njej, da se jej poznao celo na licu sledovi „ljubeznjivega“ njegovega postopanja, kajti vrakono misili si je, da ima naklo pred seboj in da je njegova post kladivo. Da ne bi se dogodilo kaj hujšega, odvedli so stražarji „ognjenega“ kovača na policijski komisariat v ulici Scussa, kjer ga je zasilil na zapisnik sedanji vodja komisarijata gosp. Krainer ter ga izpustil na prostoto, toda prijavil ga je sodišču. — Zaradi prosječenja so zapri 68letnega bivšega peka Jakoba Miheliča iz Gorice ter 84letnega Ivana Poličeka iz Buzeta. Poslednjega prijeli so stražarji na Acquedottu.

Najnovejše vesti.

Zagreb 9. Bana Khuena-Hedervaryja, vrnivšega se včeraj iz Budimpešte, interlovali so, da li je resnična trditev Budimpeščanskih listov, da odstopi od svoje banske časti, aks pride Wekerle zopet na krmilo. Ban da je odgovoril, da toga nikakor ne misli, ampak nasprotno ostane vedno zvest pristaž liberalne stranke, kateri ima čast pripadati. Ban nikakor ne misli, da je omajeno njegovo stališče radi tega, ker se mu ni posrečila sestava ogrskega ministerstva.

Budimpešta 9. Liberalna stranka sklenila je v svoji seji resolucijo, da ni misila na to, da bi kakorabodi kratila pravo kralje glede sestavljanja vlade. Nikogar ni v stranki, kateri bi spoštoval to pravico in ugleda kralje. Resolucija stranke z dne 2. junija izjavlja samo, da bode stranke pospeševala urenjenje načela, odgovarjajočih njo programu; njo političko zupanijo pa da bode zavisno od okolnosti ali bode smela prizakovati od vlade, izšle iz stranke, da ista izvede njo program. (Kako se umikajo!) V prvi svoji resoluciji z dne 2. junija so bili namreč izjavili, da ne bodo podpirali nobenega ministertva, aks mu ne bode predsedoval Wekerle. Kralja se je čutila žaljenje po tej izjavi, posezajodi v pravice kralje izbirati ministre po svoji volji. Sedaj so se pa menda liberalci samo ustrašili svoje prejšnje prednosti in so nekako preklicali svojo prvo resolucijo. Op. ured.

Budimpešta 9. V kraljevi rezidenči delajo se priprave za prisego novih ministrov. Iz tega se zaključuje, da se roči kralja še danes. — Szilagyi je prosil Wekerla pismeno, da naj se ne obzira na njega osebo, dočas formalno in odločno izjavilo, da bodo podpirali Wekerla kolikor ga bodo mogeli, aks Wekerle pride zopet na krmilo.

Budimpešta 9. Separatističko gibanje med Rumuni se vedno širi, a njim se pridružujejo ogrski Sasoni, kateri se izjavljuje na javnih shodih solidarnimi z Romuni. To gibanje daje ogrski vlasti dosti mistiti; v tem je izdala vlast stroge naredbe, da se s silo „ohrani“ mir, kjer bi se utegnil kaliti.

Belligrad 9. V kratkem odpotuje Milan v Niš, kjer prebivalstvo vedno še simpatizuje žnjim. (?) Liberalni krogi nadejajo se, da skoraj pada ministerstvo Nikolajevičev, na katerega mesto pride „odločno liberalno“ ministerstvo.

Sredec 9. Bivšega prefekta Petkova, takozvanega „desno roko Stambulova“ so v neki kazarni opsovali, ker je kritikoval postopanje Kohuržanovo proti Stambulovemu. Petkov je dobil par gorkih zaučnic. — Sredec 9. „Svoboda“ trdi, da se pojavi anarhičko (?) gibanje po deželi. Ljudstvo ne posluša več občinskih in davkarških oblastej. — V nekem selu klicalo je ljudstvo: „Potrebujemo vlade! Hočemo Rusijo!“

Trgovinski brzjavci.

Budimpešta. Plenica za spomlad 6.87-6.90, za jesen 7.11-7.12. Koruza za juli-avgust 4.81 do 4.82 Oves za jesen 5.76-5.78. Ri 5.45-5.47.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7—7.05. od 78 kil. f. 7.10-7.15. od 79 kil. f. 7.20-7.25. od 80 kil. f. 7.25-7.35. od 81 kil. for. 7.35-7.40.

Jelen 6.50-6.85; proso 3.80-4.25.

Ponudne pšenice slabe, trdne popravljana živahnja. Prodajo se je 28.000 met. stot. za 5-10 n. države. Otrobi brez prometa. Vreme lepo.

Praga. Normalirani sladkor za junij f. 15.80, nova roba za september f. 15.95.

Havre. Kava Santos good average za junij 94.75, za oktober 87.50.

Hamburg. Santos good average za junij 77—, september 73—, december 68—, mirno.

Dunajska borsa 9. junija 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.35	98.35
v srebru	98.30	98.25
Avstrijska renta v slatu	120.70	120.75
v kronah	97.75	97.90
Kreditne akcije	350.75	351.50
London 10 Lst.	125.05	125.05
Napoleoni	9.96	9.96
100 mark	61.27/	61.27/
100 italij. lir	44.75	44.75

Trdne cene.

(Cene se razumejo na debelo in a carino vred.)

	Cena od for. do for.

<tbl_r cells="2" ix="2" maxc

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Sedanji teden je pričel že z navadno mladostjo, ker so cene vedno padale; sredi tedna pa so prišla nekadoma poročila, da rastejo cene žitam in te cene rastle so tri dni zaporedoma takoj, da so narastle do danes že povprečno na 45 n. za kvintal. Vzrok temu je baje ta, da prihodnja žetev vendar ne bude tako ugodna, kakor je bilo nadajec se. Kljubu temu pa se tržiče vendar ni oživelio in do danes ne znamo nujesar o tem, da li je bilo kaj važnejše kupče. Ako pa se urenščijo neugodna pričakovanja, utegnejo cene gotovo že poskociti. O zaključku podratili so nekateri mlini svoj izdelek za povprečno 20 n.

Otrobi. Na Ogrskem določili so proti takojšnji oddaji za „Müller & Bäcker“ for. 4:30 do 4:35. Prati oddaji v avgustu — dežember so špekulativno prodali nekoliko več, na f. 4:40, v Pečti jednako f. 4:32, v Trstu pa so cene že trdnejše. „Econo“ je prodajal svoj izdelek po okoli 4 f. z vredno vred. Levantinski otrobi, katerih je prišlo v tem tednu na tržiče okolo 5000 vred, prodajali so se po f. 2:85 do 3:40, kakor je bila že vrst. Tržiče je vedno že jako mladino.

Drobni otrobi. Dasi se bližamo bolj dobi vporabe, vendar ta pridelek vedno pada, namesto da bi naraščal. Za levantinske se zahteva f. 3:25 do 3:40, kakor je že vrst, „Econo“ zahteva f. 3:70 z vredno vred.

Slanina in mast. V tem tednu se je vselej olajšanih cen prodalo več partij masti proti takojšnji oddaji, a tudi več partij slanine za juli-avgust, toda cene drže se jako stalno. Današnje cene so: Mast iz Budimpešte v sodih po 200/250 kg. po f. 52:50; v sodih po 100 kg. po f. 53:50; v sodih po 80 kg., po f. 53:50. Slanina: 3 komadi na 100 kg. po f. 52: — ; 4 kom. na 100 kg. po f. 49. franko Trst.

Goved. Od 31. maja do 6. t. m. prodalo se v Trstu 244 volov in 117 krav klavne živine in sicer 142 volov iz Kranjske, 56 iz Hrvatske, 21 iz Istre in 26 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 48— do 49:—; voli iz Hrvatske po f. 46 do 47:50; iz Istre po f. 48 do 48:50; in domači po f. 48— do 49:—; domače krave po f. 46— do 47:— in krave iz Italije po f. 46— do 47:— kvintal mrtve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 4:05, II. vr. po f. 3:10, slama I. vr. po f. 3:— in II. vr. po f. 2:25 kvintal.

Surovo maslo, jaje in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 84 do 86 n., v part. od 30 do 50 kg. po 82 do 84 n., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1:02 do 1:04 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1:— do f. 1:02 kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1:04 do 1:08 kilogram.

Jaje na debelo po f. 2:20 od 2:40 sto komadov.

Kokoši po f. 1:— do 1:30 komad, pičeta po 95 n. do f. 1:60 par.

Krompir, navadni, na debelo po 4:50 do 5:— . R. M.

Valjični mlin v Kranji (Vinko Majdič) zalog in zastopništvo pri Riccardo Sanciu v Trstu posil nam je sledenči cenik svojih izdelkov: Pšenični zdrob (gres) štev. A f. 13:30. Pšenična moka št. 0 f. 13:30, št. 1 f. 13:—, št. 2 f. 12:20, št. 3 f. 11:10, št. 4 f. 10:30, št. 5 f. 9:60, št. 6 f. 8:50, št. 7 f. 6:50. Moka za krmo št. 8 f. 4:80. Pšenični otrobi drobni f. 4:10, debeli 4:40. Jedenmek f. 9:20. Kaša f. 8:10. Ržena moka I. f. 10:80, II. f. 10:20, III. f. 8:—. Polentni zdrob (gres) f. 9:50. Polentna moka I. f. 9:—, II. f. 8:10. Koruzna moka f. 7:50. Ajdova moka I. f. 17:20, II. f. 15:90, III. 10:20. Pišča za kure f. 3:70. Čiste cene brez zaveze za 100 kgr. v Trst; brutto za netto z vredno vred; frankovano vrnjene vrčne plačajo se po vrednosti.

Potreba srca javljajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih soprog, oče odnosno brat

Josip Piano

priestnik v Šenčurju

sinoč ob 9. ur, po dolgi bolezni v 54 letu svoje dobe, previden z sv. zakramenti za umirajoče, blago v Gospodu zaspal.

Pogreb pozemeljskih ostankov predragega pokojnika bodo v ponedeljek ob 10. uri dop. Senočče, dne 9. junija 1894.

Ana Piano roj. Suša, Ana Zelen, Franjo, Josip, soproga. Ana Zelen, sinova. Ana, Marija, Emilija, Leopoldina, Fani, hčere.

Gostilno s prenočišči

ALLA NUOVA ABBONDANZA

ulica Torrente 15. 24-7 priporoča podpisani slavnemu občinstvu. Prostori so odprti in proskrbljeni s svežimi jedili do 2. ure polnoči, z izvrstnimi namiznimi in desertnimi vini ter izvrstno kuhinjo. Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Za točno in vestno postrežbo jamči ponizni F. FAVERO.

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1. prodaja in popravlja ure po nizki ceni. Priporoča se slavnemu občinstvu. 5-52

Gostilna Ivana Trenva, v ulici Ma- donina št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obližnjem obisku. Točno se zmirio izvrstna istreka in okolice vina po najnižji ceni. Točna postrežba z gori- kimi in mestimi jedmi. 2-52

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu, ima zalogu vsakovrstnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na deželo proti povzetju. Priporočajoč se si. občinstvu zagotavlja posteno in vestno postrežbo. 2-52

Bratje Ribarić, izdelovalci ogla v sr. Petra, priporočajo svoje zaloge v Trstu: via Pondares št. 1, Piazza delle Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2, z udom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Ogla I. kakovosti karbonina, kok, drva na metre itd. Naročbe se spremljajo tudi z dopisnicami.

K Zobec in C. izdelovalci umetljnih ognjev priporoča se sl. občinstvu, da ga blagovoli ob vsaki prilik počastiti z naročilno temveč, ker se naslanja na rok „Svoji k svojim“. Nar.čila vsprejemajo se na cesti Rossotti hšt. 121 (Camp. Morpugo) v Trstu. — Cenika v slovenskem jeziku pošilja franko in gratis.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v Trstu, Piazza della Posta (Dogana) toči istrsko vino po 28 n., belo vino po 32 n., kraljico teran lastnega pridelka, po 40 n. liter. — V sodičkih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor se dogovorijo — Izborna kuhinja. Vsprejoma se naročila na obed in večerje po nizkih cenah. — Nadejajo se obilnega obiska boljši najudajnici.

Opazka. Vsprejemo naročila na vino za notranje dežele franko železnica Trst po 15 gld. hektl. V. Kovaceti.

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domači pri „Pračkočevu“), prodaja črna in bela vina prece vrste iz prečki in dornberških vinogradov, in sicer: domače črna po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črna kraljica po 40 in rislink po 48 n. liter. Izborna kuhinja. — Držec se gesla: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Podopivec, gostilničar.

Gostilna „CANTINA ISTRIANA“ via Tivarnica, blizu postaje Južne železnice. Prodaja najboljša istrška vina po 30 kr. in kraljici „Auberski“ teran po 44 kr. liter; pivo iz tovarne „Steinfeld“ po 22 kr. liter. Kuhinja prece vrste. — Kosila po 22 kr. — Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljud o podpisani za množobrjni obisk. Josip Može.

Ivan Goriup posestnik na Opčinah ponuja priznano izvrstno vino iz svojih posestev v Rojanu, belo in rudoče, gospodom gostilničarjem in zasebnikom. Za družino v Trstu so dostavi v stanovanje, v sodih od 50 l. naprej, vognino in učitnine prosti, po 32 novč. Za veča naročila po dogovoru. Na željo se dopoščajo uzorce s ceno.

V ulici Cecilia št. 6

toči se izvrstno istrijansko in furlansko vino po 28 novčičev liter. Belo vino po 32 in moškat po 40 novčičev. — Marčno pivo po 24 novč.

Dominik Lušin v Kopru

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstne lesene, kakor: trame, žagance, morale, dile, pa tudi opko, apno, peseck itd. Naročila izvršujejo se točno in po najnižji ceni. 104-2

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrirana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. nadstropje. Daje posojila na menjice in intabulacije proti 8% obrestim, na zastavo sreček v vrednostih papirja v pa proti 5½% obrestim. Od hranilnih ulog plačujejo po 4% obresti.

Uradni dnevi so: Vsaki dan od 9. do 12. ure dop., in vsaki ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 3. do 8. ure popoldne. Izplačujejo se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure popoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter zmanjša vsaki delež 10 gld. 1-28

V poslovanju izkušnej objekt, ki ima sredstva potrebna za nakrbovanje jedne

K r ö m e

in za ustanovitev prodajalnice deželnih izdelkov, dajem v najem svojo na cesti Trst-Reka stojec hišo in gospodarska poslopja ter sem tudi pripravljen, aktivno se tegu podjetja udeleževati.

Ponudbo vsprejemaju pod šifro „S. T.“ iz prijaznosti upravnosti „Edinosti“.

RODOLJUBI!!

Podpisani odprem danes v soboto dne 9. junija svojo krčmo v ulici Valdirtvo št. 19, znano pod imenom „Crnice di Malta“. Odil bodem vina prece vrste, kraški teran in izvrstno pivo. Izborna kuhinja, cene po najnižji ceni. — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po mogočnosti podpirali, boljšim udani Fran Kravos.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)
se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi (v zalogi odljikovane lekarni Praxmarer v Trstu, P. Grande) občesno poznano bolečino ublažjujoče dragajanje, dobiva se po večini lekarn v steklenicah po gld. 70, 70 in 40 kr. Pri kupovanju treba biti previdnim in je vsprejeti letake steklenice kot pristne, ki so predvini z „sidrom“ kot varstveno znamko.

O srednja razpoljaljala: Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen. Prag. 1-44

Gostilna „Alla Città di Vienna“ Piazza Caserma h. št. 2, (zrazen Tiskarna Dolenc) toči teran L. vrati iz prvih kletij iz Kazelj in Avberja po 48 n. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporoča se sl. občinstvu (101) Ant. Brovedant.

Škropilnice in žvepljalke inžinirja Živica.

Vsake vrste stroji za kmetijstvo in obrnjenje, motorji (gonitelni stroji) na par in s petrolijem, pumpe (sesalke) za rabo pri hiši in za vsako drugo potrebo, cevji iz železa, bakra, platna, kavčuka (gume), in pipe, vse kar se potrebuje pri strojih, med tem tudi olje za mazilo se dobiva zmiraj v zalogi tvrdke.

Omenjene škropilnice se posiljajo na vsako pošto avstro-ogrške monarhije, franko, po 10 gld. komad.

Schivitz & Comp. (Živice in družb.) v Trstu, ulica Zonta 5.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza delle Logna 1.

Odljikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelki. Lak za kodijo Angleskoga, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubotti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkote in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vročev

kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-38

Jak. Klement

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

svojo veliko skladisje blaga za prihodnjo spomlad in poletje, to je blago za moške in gospo, perkalj, svilnate rute raznih vrst s franzami ali brez njih, arajo za turiste, „Jäger“-perilo, bombalne in volnene jopicie, moške in ženske bele in barvane arajo, moške ovratnike, bogato zalogo zavratnic na izber, dežnik in solnčnike, perilo, platno, musolin, kotonino, bombažne, barvane tkani, ki so morejo prati, bombažne skutne za moške, rokavice iz švedske sukanice in svile za moške in gospo, rokavice iz sukanice po švedski legi, tvarine za obrobljenih v bogati izberi, posebnosti za ženske šolske rdečne dela. Vsprejoma se naročila v vsaj teh predmetje ter se zagotavlja točna in vestna postrežba.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznajna sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Miniussaja, priporočajo se najtoplje in obljubljajoč natančno postrežbo z univerzitetimi cenami. Clanon. Delalskega podprtognega društva pa naznana še posebaj, da mu je odbor istega dovolil prejemati recepte od njih v slučaju, ko njim takšne društvene zdravnikov predpisata. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča Ivan Mizzan.

Zaloga piva

pivovarne bratov Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri 156